

FI lausuntopyyntö VV

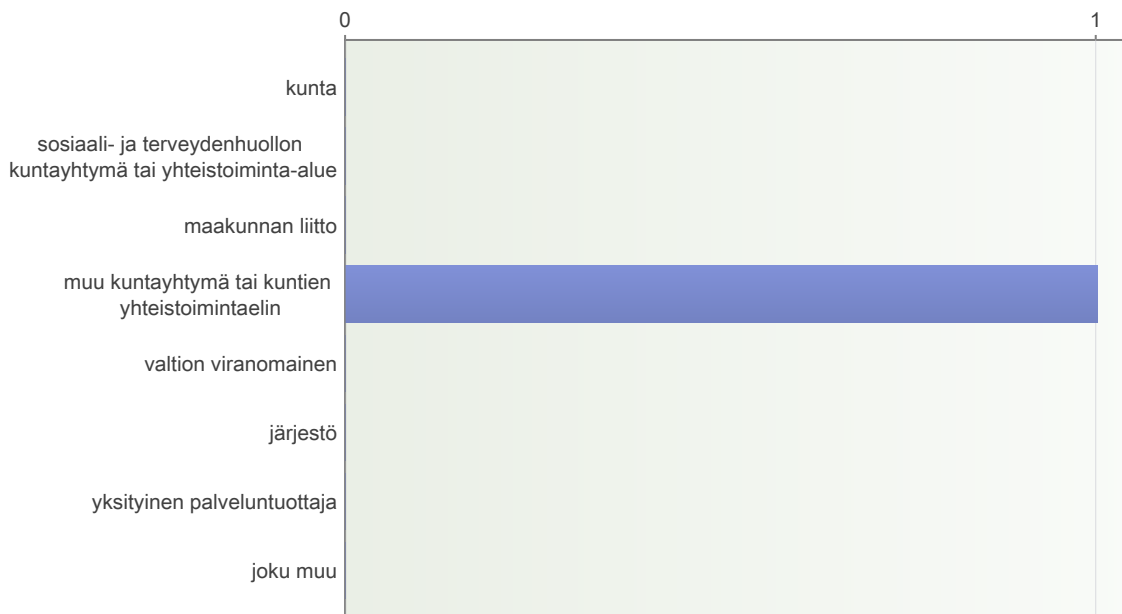
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Itä-Uudenmaan vammaisneuvostot	Karin Rinne-Halme	Karin Rinne-Halme	23.3.2017	Itä-Uudenmaan vammaisneuvostot

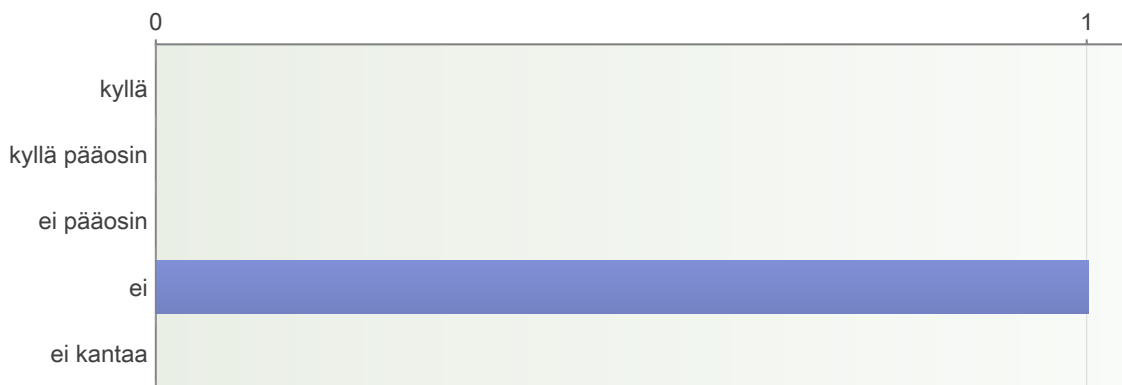
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

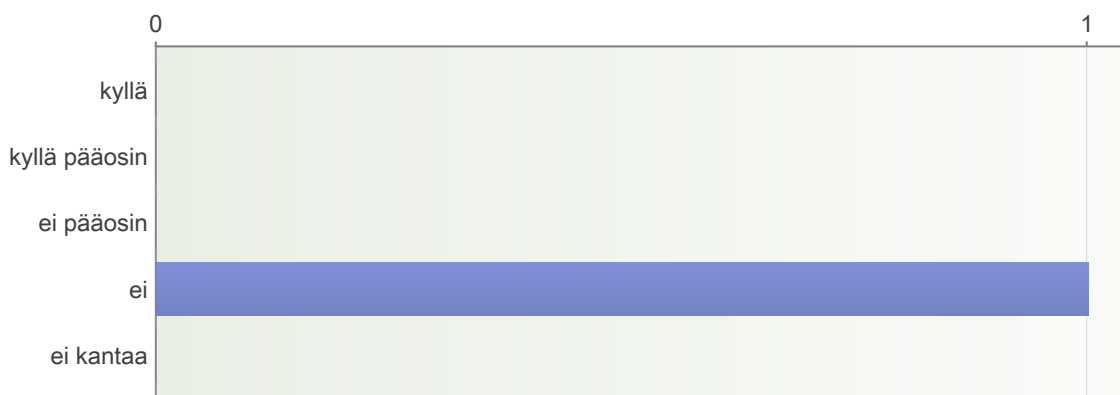
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Suomen vuonna 2016 ratifioiman YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista turvattu vammaisten oikeuksia . Uudistuksessa vammaiset ovat eriarvoisessa suhteessa vammattoimiin henkilöihin, koska heidät on rajattu valinnanvapauden ulkopuolelle

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

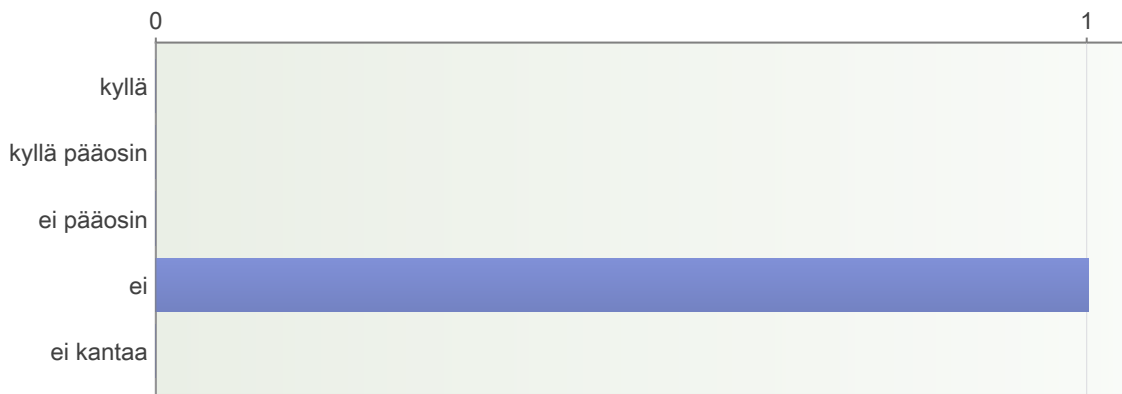
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vammaiset on rajattu valinnanvapauden ulkopuolelle, joten me emme voi vaikuttaa mitenkään omiin palveluihimme.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

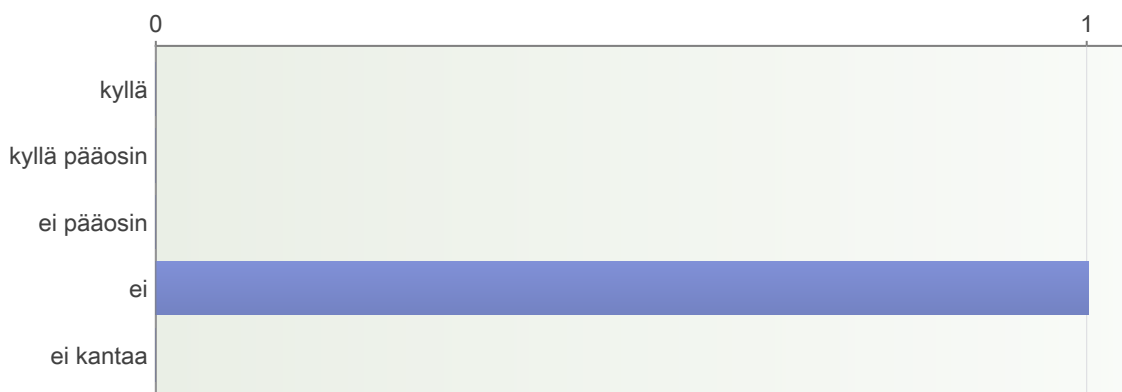
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vammaiset eivät saa valita, joten ei ole edes mahdollisuutta päästä sopivaan palveluun, jos se on yksityisen lääkäriasemien palveluissa.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

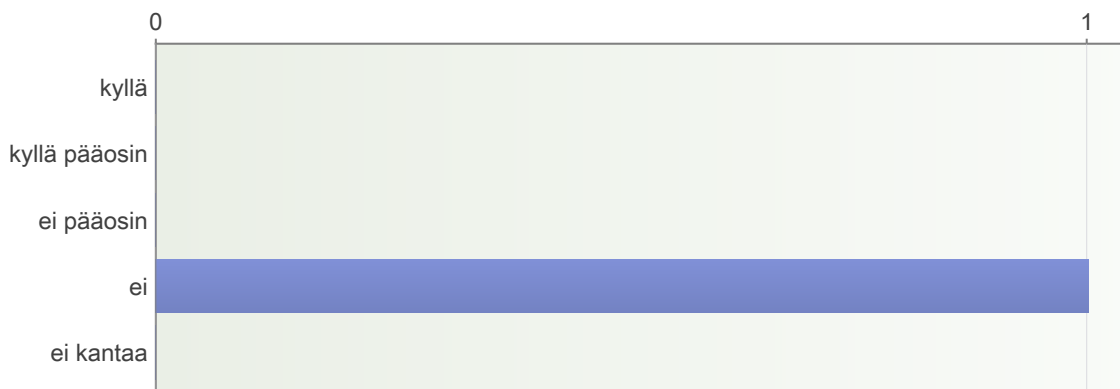
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Useilla vammaisilla on hyvinkin paljon asioita, jotka hoidettava sosiaali- ja terveysalan toimijoiden kanssa, mutta uudistuksen jälkeen vammainen ei voi valita niitä yksityisen firman palveluista vaikka siellä voisi olla yhteensopivimmat palvelut

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

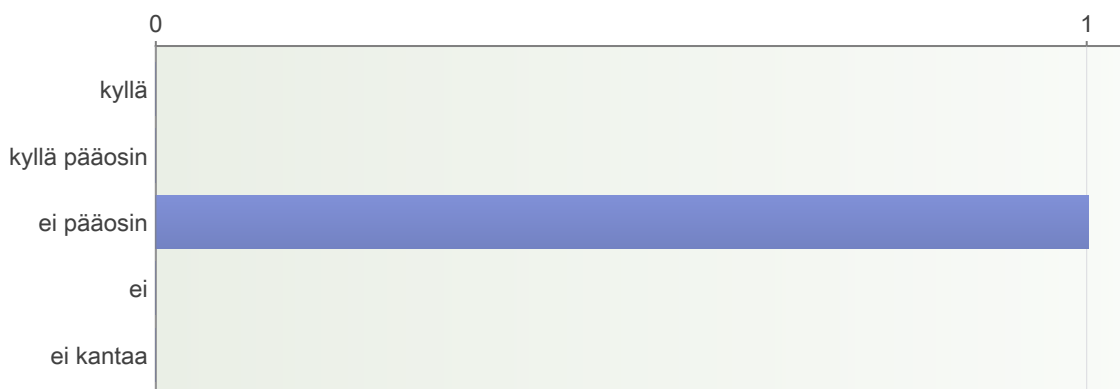
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kukaan ei tiedä, miten asiakkaat valitsevat palveluita. Siksi ei tiedetä, kuinka paljon tuleva muutos lisää kustannuksia. Keskussairaaloiden toiminta on säilytettävä alussa samalla tasolla kuin se on nyt, jotta erityissairaanhoidon palveluita tarvitseva ei jää ilman hoitoa. Osa potilaista valitsee kuitenkin yksityisen sektorin, ja keskussairaalat toimivat aliteholla.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittäväällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

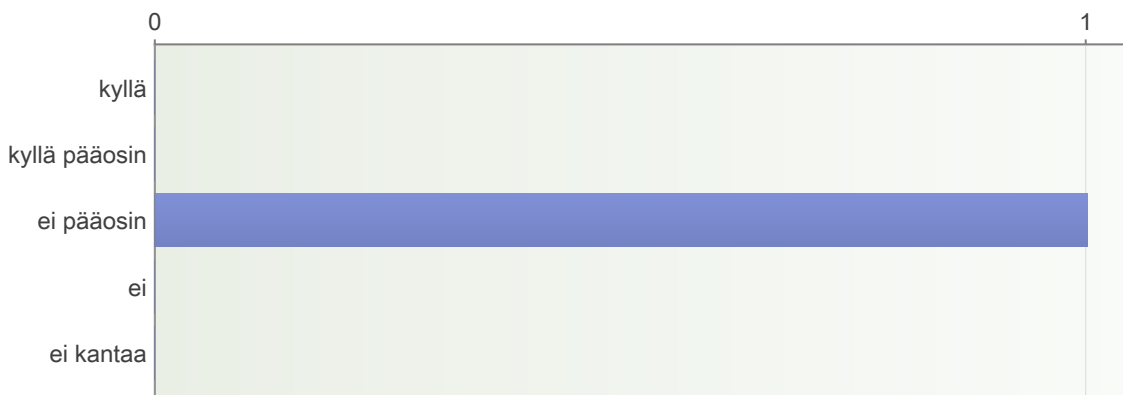
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Koska maakunta on kaukana asiakkaasta, hän ei pysty vaikuttamaan asioihin, koska maakunnan asiakaspalveluun voi olla niin pitkä matka ettei potilas voi asioida maakunnassa. Kuulo- ja näkövammaiset eivät pysty ainakaan kaikilta osin käyttämään maakunnan sähköisiä- ja puhelinäalveluita.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

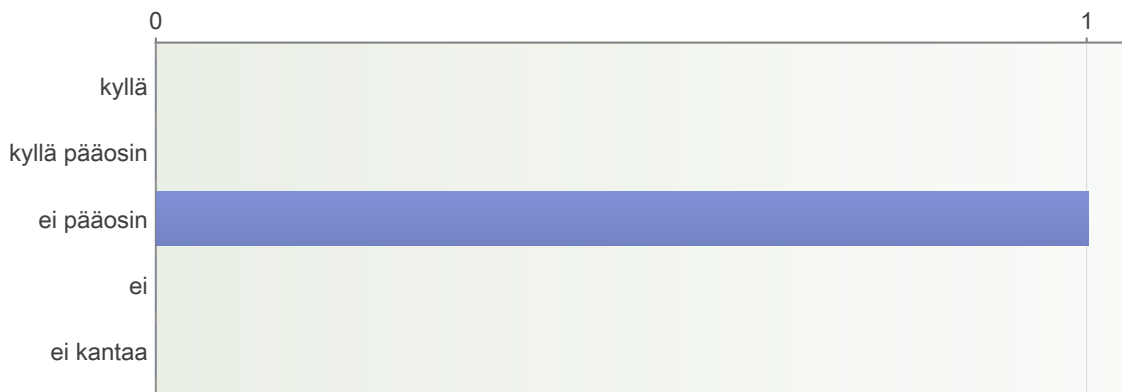
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sitä ei oi tietää, koska kansalaisilla ei ole riittävästi tietoa, miten uudistus tulee vaikuttamaan palveluihin ja millaisia innovaatioita otetaan käyttöön

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesityksen teksti on niin pitkä, että nämä asiat katoavat tekstin sekaan ja siten lain tulkinta voi hyvinkin erilaista maakuntien välillä.

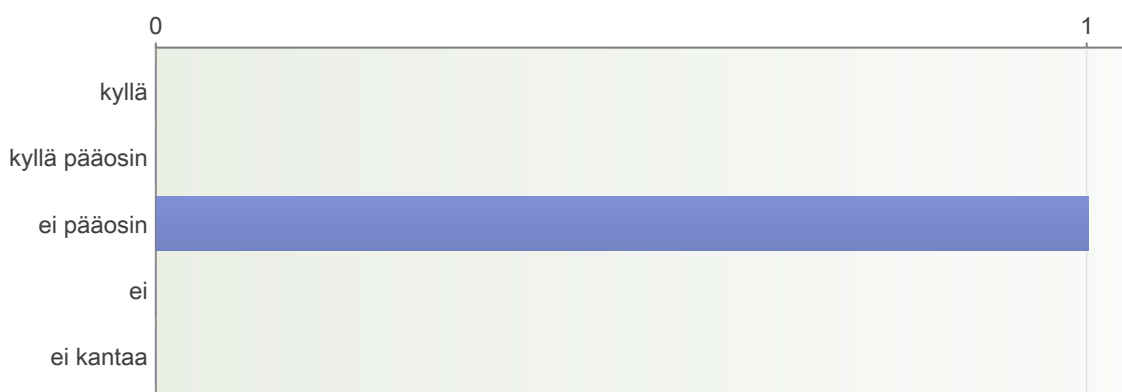
19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien pitää saada yhdenmukaiset ohjeet tällaisissa asioissa.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

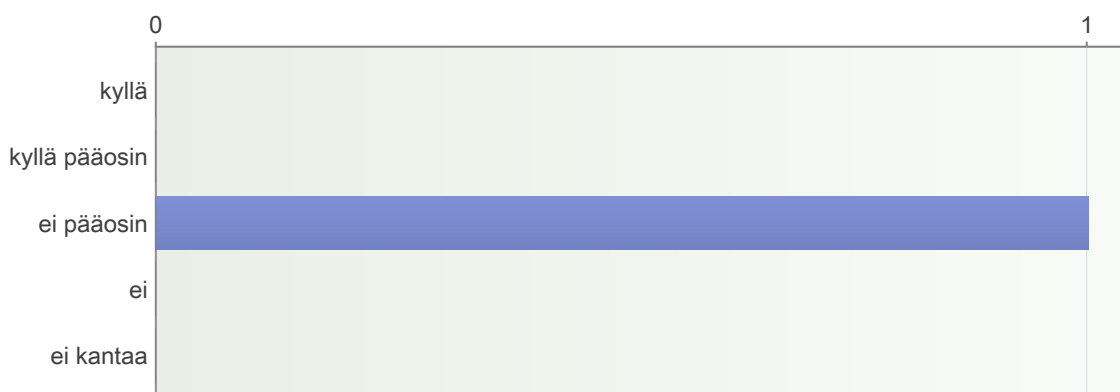
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maksusetelijärjestelmää ei olla testattu ainakaan riittävällä tavalla. Kaikki tähän lakiin liittyvät käytännöt pitäisi testata riittävän hyvin ennen järjestelmän käyttöönottoa

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

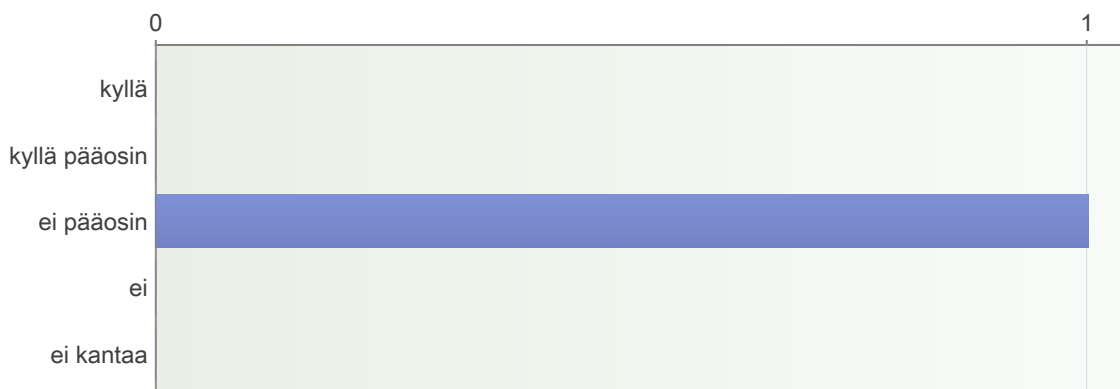
23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Teksti on niin epämääräinen ettei siitä voi päätellä tarkoituksenmukaisuutta.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

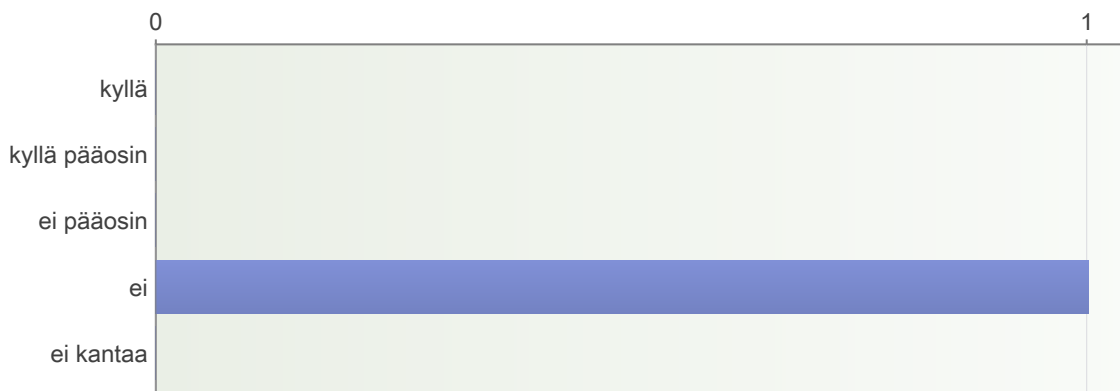
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiehdotuksessa määrätään, että maakunnan on käytettävä palvelujen järjestämisessä asiakasseteliä riittävässä määrin. Jos maakunta ei käytä riittävästi maksuseteleitä, asiakkaalla ei ole mitään mahdollisuutta vaikuttaa tarvitsimiinsa palveluiden toteutukseen

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

27. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Säännöksissä asetetaan eri asemaan ne potilaat, jotka eivät osaa tai kykene vammansa vuoksi käyttämään tai ole varaa hankkia tietokonetta kuin ne, jotka osaavat ja kykenevät tehdä ilmoituksen valinnasta tiedonhallintapalvelua käyttäen. Se ei ole tarkoituksenmukaista ja syrjii muuten kuin tiedonhallintapalvelua käyttäviä.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Miten varmistetaan, että maakunta käyttää riittävästi asiakaseteleitä ? Mikäli maakunta ei käytä niitä riittävästi, käykö niin, että valinnanvapautta rajoitetaan ja jos rajoitetaan, kenen tai minkä potilasryhmän valinnanvapautta tullaan rajoittamaan. Tämä ei tarkoituksenmukaista.

30. 10b. Turvaako asiakasetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Ei vastauksia.

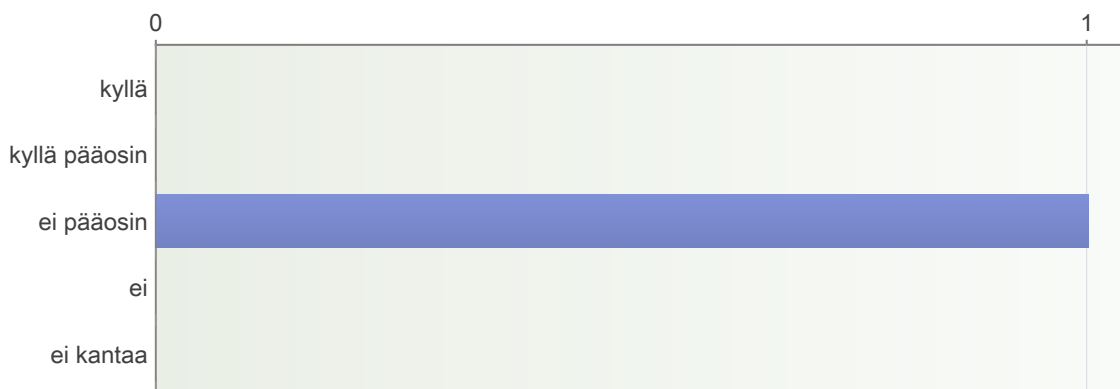
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli maakunnalla on riittävästi asiakaseteleitä käytössä maakunta onnistuu vastuunkannosta. Jos niitä ei ole, maakunta ei pysty kantamaan sille asetettua järjestämisvastuuta.

32. 10c. Ovatko asiakasetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

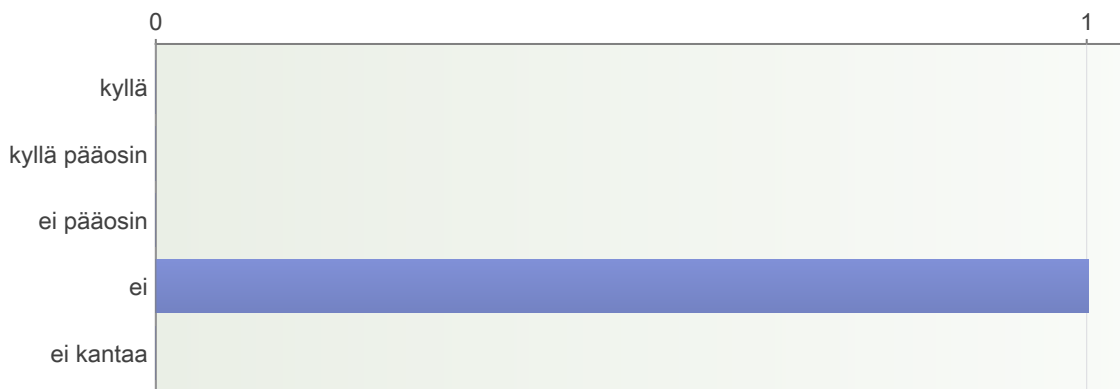
33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Koska järjestelmää ei ole testattu ainakaan riittävässä määrin, ei voida tietää ovatko rajaukset riittäviä.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

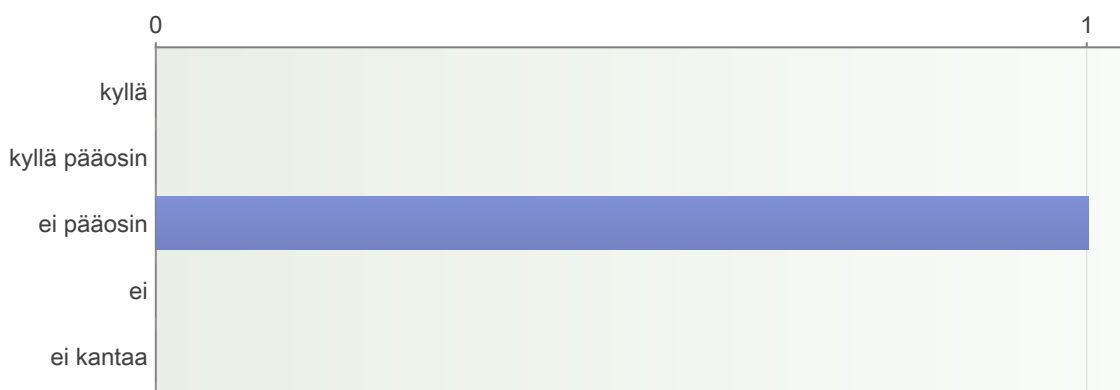
- Osalla vanhuksia ja vammaisia ja kehitysvammaisilla ei ole kykyjä/taitoja/riittävästi muistia jäljellä käyttääkseen valinnanvapautta tarvitsemissaan palveluissa
Tämä rikkoo heidän oikeuttaan yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon suhteessa muihin asiakkaisiin

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti).

Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tekstissä ei ole tuotu riittävällä tasolla esille sitä, miten ja millainen virkamies olisi potilaan tukena, joten tämän asian tarkoituksenmukaisuudesta ei voi lausua mitään. Vanhus, joka ei pysty hoitamaan asiaa sähköisesti, joutuu matkustamaan maakuntahallinnon virastoon, jonne matkaa voi olla hyvinkin paljon eikä hänellä välttämättä ole varaa matkustaa saadakseen tai hänen terveydentilansa tai vammansa estää matkan.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

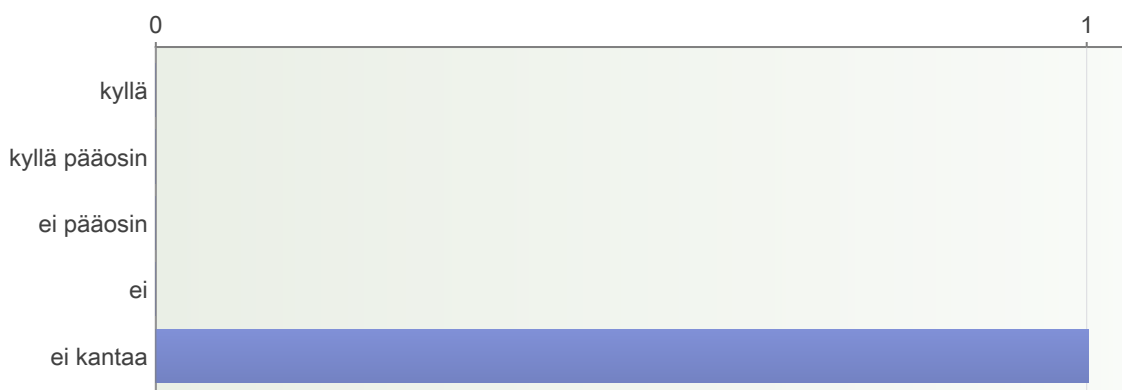

39. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

41. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

43. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tätä ei ole testattu eikä sitä voi siten kukaan tietää

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Ei vastauksia.

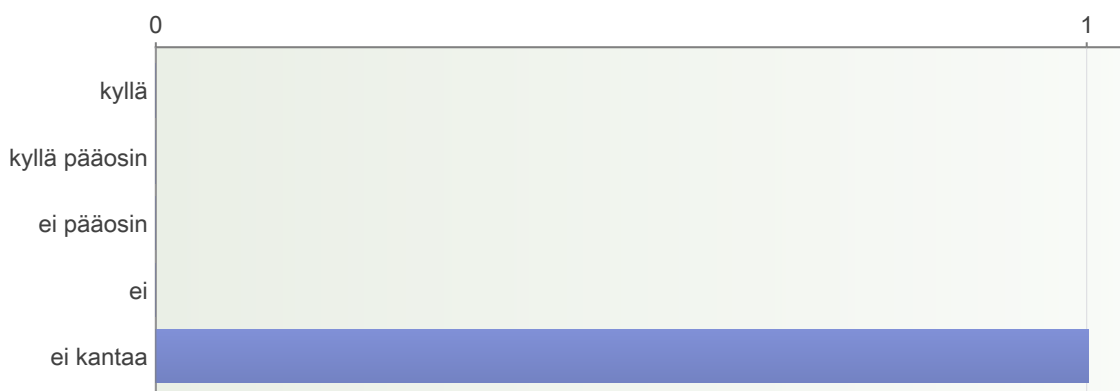
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tästä ei ole saatavissa testattua tietoa, joten mistä tiedetään, mikä on riittävä rahoitus

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

47. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

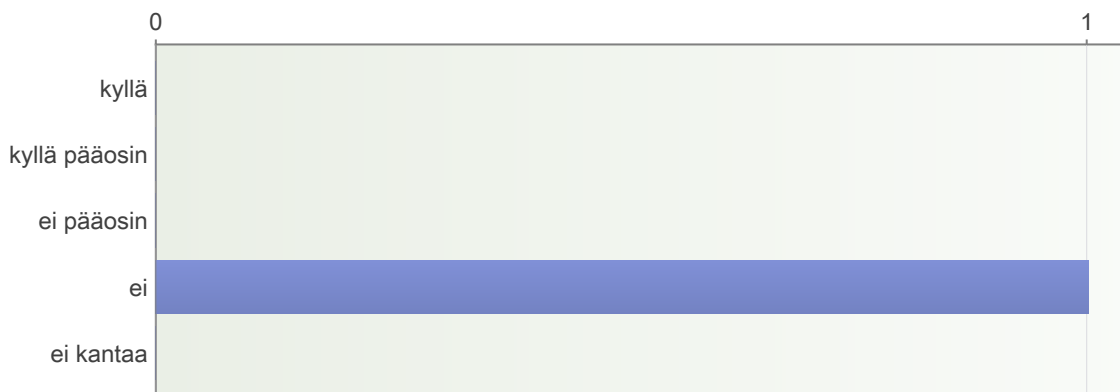
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Siirtymäsäännöksissä lain voimaan tulo on aivan liian nopeasti, jotta järjestelmää pystyttisiin testaamaan riittävästi ennen sitä. Sote-järjestelmään liittyviä tietoteknisiä järjestelmiä ei pystytä saamaan valmiiksi ja testatuksi ennen lain voimaan tuloa. Maakuntatasolla olevaa hallintojärjestelmää ei ehditä rakentamaan alle kahdessa vuodessa. Myös henkilöstön rekrytointia ja palkatun henkilökunnan ohjaamista tehtäviinsä ei ehditä suorittamaan ennen lain voimaan tuloa.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

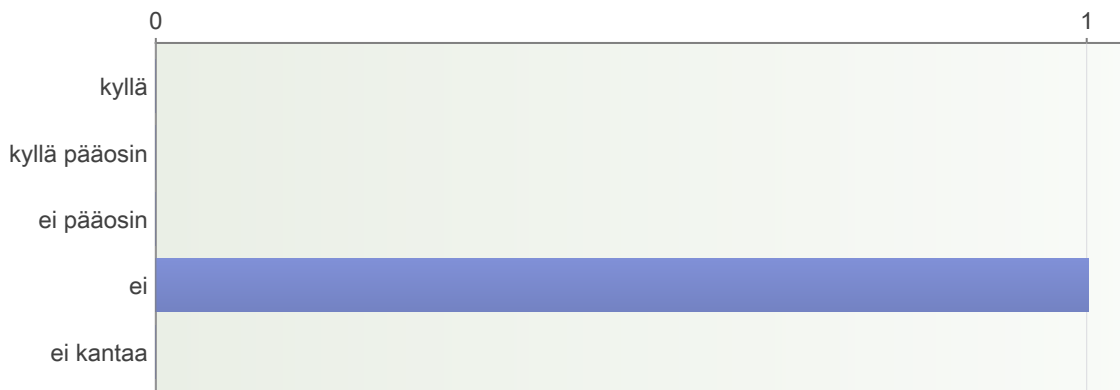
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Suunnitellussa aikataulussa maakunnat eivät ehdi järjestämään palveluita. Koska järjestelmää ei ole testattu, ei voida tietää, antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

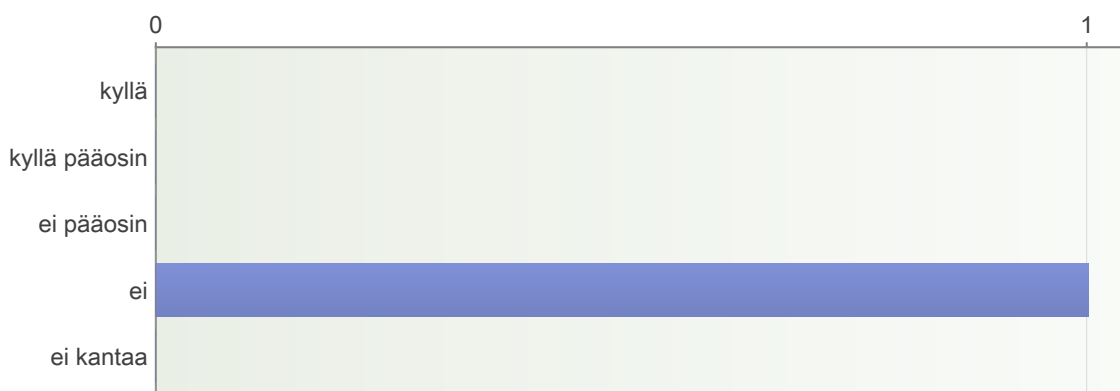
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sitä ei voi tietää, koska muutos on niin suuri ettei sitä pysty kunnolla hahmottamaan. Koska saatu informaatio esityksen sisällöstä on niin suppea, emme me kuten eivät monet muutkaan voi tietää, mitä terveydenhuollon markkinat käytännössä tarkoittaa tai miten niiden syntyminen onnistuu esityksen pohjalta.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Suunnittelussa aikataulussa ei ehditä testaamaan riittävällä tasolla riittävällä tasolla riittävätkö edellytykset

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Ikäihmisillä ja vammaisilla ei ole valinnan vapautta siinä vaiheessa, jossa henkilöbudjettion käytetty loppuun satunnaisen suuren menon kuten pitkän sairaalassa olon jälkeen. Vaikka voisi saada lisäbudjetin, sen käsittelyyn menee niin pitkä aika, että ikäihminen tai vammainen joutuu odottamaan pitkänkin ajan hoitoon pääsyä eikä lupaus palvelujen nopeasta saavuttamisesta toteudu

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

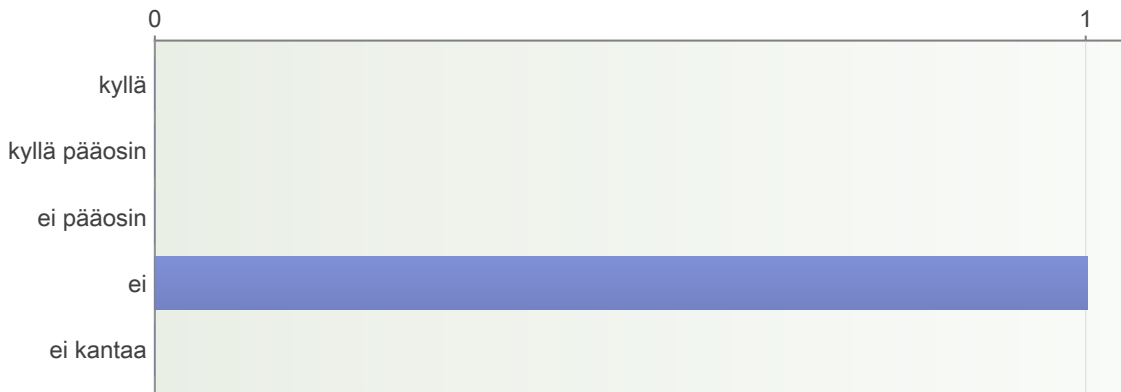

59. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kaikki perustuu mututuntumaan eli pelkää arviointia. Ilman riittävään maan kattavaa testausta ei voida tietää vaikutuksia

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Suomen vuonna 2016 ratifioiman YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista turvattuja vammaisten oikeuksia loukataanltä-Uudenmaan vammaisneuvostojen mielestä törkeästi. Vammaiset ovat essityksessä täysin eriarvoisessa asemassa suhteessa vammattoimiin henkilöihin.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Näkee, että esitys on laadittu kiireellä. Se ei täytä hyvän lainvalmistelun kriteereitä ei hyvää hallintotapaa. Jos uusi sote-järjestelmä otetaan käyttöön tämän esityksen perusteella Suomi rikkoo törkeästi laeilla turvattuihin vammaisten ja ikäihmisen oikeuksia
Esityksestä olisi pitänyt pyytää lausunnot, joissa vastaajat olisivat voineet lausua myös niistä asioista, jotka eivät ole mukana tässä kyselyssä, Nyt paljon tärkeitä asioita jäi taka-alalle

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Vastaajien määrä: 1

- Koska lausunnon antamiseen on annettu näin lyhyt lausuntoaika, on täysin mahdotonta antaa muutosehdotuksia. Jopa tällaisen sivumäärän käsittely yksityiskohtaisesti on ollut mahdoton tehtävä.